

JESSEIOVA LEKÁRSKA
FAKULTA V MARTINE
Univerzita Komenského
v Bratislave

UNIVERZITA KOMENSKÉHO V BRATISLAVE
JESSEIOVA LEKÁRSKA FAKULTA V MARTINE
Ústav ošetrovateľstva
Malá Hora 5, 036 01 Martin

Názov predmetu:	OŠETROVATEĽSKÁ ETIKA
Odbor, forma štúdia:	ošetrovateľstvo, denné magisterské štúdium
Ročník:	I.
Akademický rok:	2026/2027
Semester:	zimný
Rozsah výučby:	1/1 PH
Zodpovedný vyučujúci:	doc. Mgr. Juraj Čáp, PhD. / juraj.cap@uniba.sk
Vyučujúci:	Mgr. Martina Nebošková, PhD. / martina.neboskova@uniba.sk

Interaktívne prednášky

14. 9. / 12:15-13:45 /

Ošetrovateľská etika ako disciplína. Morálne hodnoty v ošetrovateľstve. Kódex ICN a Etický kódex zdravotníckeho pracovníka.

Skupinová diskusia: Čo to je ošetrovateľská etika? Ako sa má učiť? Aký je jej vzťah k profesionalizmu? Prispieva ku kvalite starostlivosti?

15. 9. / 12:15-13:45 / Dekanské voľno – samoštúdium

Vybrané etické teórie: deontológia, utilitarizmus, princípalizmus, etika cnosti a etika starostlivosti.

Skupinová práca: Reflexia etických teórií v ošetrovateľskej etike cez prípadové štúdie.

22. 9. / 12:30-14:00 /

Základné koncepty v ošetrovateľskej etike (Ch. Gastmans): vulnerabilita/zraniteľnosť (prežitá skúsenosť), starostlivosť (dialogicko-interpretatívna) a dôstojnosť (normatívny štandard).

Worklist: Dôstojnosť v ošetrovateľskej praxi.

6. 10. / 12:30-14:00 /

Morálna identita sestier. Morálne kompetencie, morálna senzitivita, morálne uvažovanie a rozhodovanie. Súcit a súcitná starostlivosť.

Seba-hodnotiaci test: Spokojnosť so súcitom / únava zo súcitu.

13. 10. / 12:15-13:45 /

Etické aspekty vzťahu medzi sestrou a pacientom. Koncept obhajoby pacientov (advokácia). Dilemy a problémy v ošetrovateľskej praxi. Morálny distress, morálna trauma, morálna odvaha, morálna reziliencia.

Skupinová práca: Postup pri morálnom rozhodovaní.

20. 10. / 12:30-14:00 /

Etické aspekty starostlivosti o starých ľudí. Ageizmus. Sexualita a intimita. Dôstojnosť starých ľudí.

Skupinová práca: Deň v živote seniora. Význam počúvania životných príbehov seniorov.

27. 10. / 12:15-13:45 /

Etické aspekty starostlivosti na konci života. Nezačatie alebo ukončenie márneho liečby, paliatívna sedácia, asistované umieranie a úloha sestier.

Skupinová práca: Dobrá smrť.

Semináre – prezentácie študentiek

3. 11. / 12:30-14:00 /

1. Dôstojnosť sestier

Sabatino, L., Stievano, A., Rocco, G., Kallio, H., Pietila, A., & Kangasniemi, M. K. (2014). The dignity of the nursing profession: A meta-synthesis of qualitative research. *Nursing Ethics*, 21(6), 659-72. doi:<https://doi.org/10.1177/0969733013513215>

2. Dôstojnosť vnímaná študentkami a študentami ošetrovateľstva

Stikholmen T, Nåden D, Alvsvåg H. Discovering dignity through experience: How nursing students discover the expression of dignity. *Nursing Ethics*. 2022;29(1):194-207. doi:[10.1177/09697330211012042](https://doi.org/10.1177/09697330211012042)

3. Starostlivosť o ľudí s demenciou

Moermans VR, Mengelers AM, Bleijlevens MH, et al. Caregiver decision-making concerning involuntary treatment in dementia care at home. *Nursing Ethics*. 2022;29(2):330-343. doi:[10.1177/09697330211041742](https://doi.org/10.1177/09697330211041742)

10. 11. / 12:15-13:45 /

1. AI a zdravotná starostlivosť

Hou J, Cheng X, Liao J, Zhang Z, Wang W. Ethical concerns of AI in healthcare: A systematic review of qualitative studies. *Nursing Ethics*. 2026;33(2):428-449. doi:10.1177/09697330251385024

2. AI, roboti a ošetrovateľská starostlivosť

Ibuki T, Ibuki A, Nakazawa E. Possibilities and ethical issues of entrusting nursing tasks to robots and artificial intelligence. *Nursing Ethics*. 2024;31(6):1010-1020. doi:[10.1177/09697330221149094](https://doi.org/10.1177/09697330221149094)

17. 11. / 12:30-14:00 / dekanské voľno

24. 11. / 12:15-13:45 /

1. Únava zo súcitu

Gustafsson T, Hemberg J. Compassion fatigue as bruises in the soul: A qualitative study on nurses. *Nursing Ethics*. 2022;29(1):157-170. doi:[10.1177/09697330211003215](https://doi.org/10.1177/09697330211003215)

2. Satisfakcia so súcitu

Sacco TL, Copel LC. Compassion satisfaction: a concept analysis in nursing. *Nurs Forum*. 2018; 53: 76–83. <https://doi.org/10.1111/nuf.12213>

3. Starostlivosť o starých ľudí

Šaňáková Š, Čáp J. Dignity from the nurses' and older patients' perspective: A qualitative literature review. *Nursing Ethics*. 2019;26(5):1292-1309. doi: <https://doi.org/10.1177/0969733017747960>

1. 12. / 12:30-14:00 /

1. Sestry a eutanázia

Pesut B, Greig M, Thorne S, et al. Nursing and euthanasia: A narrative review of the nursing ethics literature. *Nursing Ethics*. 2020;27(1):152-167. doi:10.1177/0969733019845127

2. Postoje sestier k eutanázii

Nordhaug M, Jerpseth H, Staats K. European nurses' attitudes towards assisted death: A scoping review. *Nursing Ethics*. 2026;33(3):899-926. doi:[10.1177/09697330251403140](https://doi.org/10.1177/09697330251403140)

8. 12. / 12:15-13:45 /

Téma navrhnutá študentkami (MS formulár do 27.10.2026)

15. 12. / 12:30-14:00 /

Záverečný test – hodnotenie predmetu

Podmienky na ukončenia predmetu

Aktívna účasť v diskusiách a pri prezentáciách, prezentácia s diskusiou, vedomostný test. Povinná účasť 13x (jedna neúčasť je ospravedlnená bez náhrady). Náhrada ospravedlnenej neprítomnosti (mimo povolennej v predchádzajúcom odstavci) je možná v rozsahu 2 h. Forma náhrady a jej realizácia bude zadaná po dohode s vyučujúcim.

Priebežné hodnotenie a hodnotenie predmetu	Počet bodov (min. – max.)
Aktívna účasť, práca v skupinách Bod za aktivitu dostane študent/ka v prípade, že sa aktívne zapojí do diskusie, má relevantné komentára k prednáške, vyjadruje svoj názor, pokladá otázky pedagógom alebo študentkám.	8-14
Prezentácia s diskusiou Aktivita je hodnotená podľa štruktúrovaného hodnotenia. Uvedené v samostatnom súbore). Prezentáciu je potrebné zaslať deň pred seminárom na martina.neboskova@uniba.sk	10-16
Vedomostný test	24 -40
Celkové hodnotenie predmetu	42-70
A = 100 – 91 % bodov, B = 90 – 81 % bodov, C = 80 – 73 % bodov, D = 72 – 66 % bodov, E = 65 – 60 % bodov, FX < 60 %	

Literatúra

Čáp J, Miertová M, Bóriková I, Žiaková K, Tomagová M, Gurková E. Trust in healthcare professionals of people with chronic cardiovascular disease. *Nursing Ethics*. 2023;0(0). doi:[10.1177/09697330231209285](https://doi.org/10.1177/09697330231209285)

Čáp, J., Palenčár, M., Kurucová, R. *Ludská dôstojnosť v kontexte smrti a umierania*. Martin: Vydavateľstvo Osveta, 2016.

Combrick, Y. et al. 2021. Preserving nurses' professional dignity: Six evidence-based strategies. In: *International Nursing Review* [online]. pp. 1-8 [cit. 2022-01-17]. DOI: [10.1111/inr.12701](https://doi.org/10.1111/inr.12701)

Denier Y, de Casterlé BD, De Bal N, Gastmans C. Involvement of Nurses in the Euthanasia Care Process in Flanders (Belgium): An exploration of Two Perspectives. *Journal of Palliative Care*. 2009;25(4):264-274. doi:[10.1177/0825585970902500404](https://doi.org/10.1177/0825585970902500404)

Etický kódex zdravotníckeho pracovníka, príloha č. 4. 2004. In Zákon č. 578/2004 Z.z. Národnej rady Slovenskej republiky o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Gastmans C. Dignity-enhancing nursing care: a foundational ethical framework. *Nursing Ethics*, 2013, 20(2), 142–149. <https://doi.org/10.1177/0969733012473772>

Heřmanová J. et al. *Etika v ošetrovateľskej praxi*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2012.

Kangasniemi, M., Pakkanen, P., & Korhonen, A. Professional ethics in nursing: an integrative review. *Journal of advanced nursing*, 2015, 71(8), 1744–1757. <https://doi.org/10.1111/jan.12619>

McCarthy, J., & Gastmans, C. Moral distress: a review of the argument-based nursing ethics literature. *Nursing ethics*, 2015, 22(1), 131–152. <https://doi.org/10.1177/0969733014557139>

Rodrigues, P., Crokaert, J., & Gastmans, C. Palliative Sedation for Existential Suffering: A Systematic Review of Argument-Based Ethics Literature. *Journal of pain and symptom management*, 2018, 55(6), 1577–1590. <https://doi.org/10.1016/j.jpainsymman.2018.01.013>

Su, J.J. et al. Defining compassionate nursing care. *Nursing Ethics* 2020, 27(2):480-493. DOI: 10.1177/0969733019851546

Šaňáková, Š., & Čáp, J. Dignity from the nurses' and older patients' perspective: A qualitative literature review. *Nursing ethics*, 2019, 26(5), 1292–1309. <https://doi.org/10.1177/0969733017747960>

Šimek, J. *Specifika ošetrovateľskej etiky*. Kontakt 2016, 18(2):e64-e68. DOI: 10.1016/j.kontakt.2016.05.006

THE ICN CODE OF ETHICS FOR NURSES. [on-line]. ICN, 2012. Dostupné na internete: https://www.icn.ch/sites/default/files/inline-files/2012_ICN_Codeofethicsfornurses_%20eng.pdf

Ulrich, C. M., Taylor, C., Soeken, K., O'donnell, P., Farrar, A., Danis, M., & Grady, C. Everyday Ethics: Ethical Issues and Stress in Nursing Practice. *Journal of Advanced Nursing*, 2010. 66(11), 10.1111/j.1365-2648.2010.05425.x. <http://doi.org/10.1111/j.1365-2648.2010.05425.x>

Young, P.D., & Rushton C.H. A concept analysis of moral resilience. *Nurs Outlook*. 2017,65(5):579-587. doi: 10.1016/j.outlook.2017.03.009.

Žiaková, K., Čáp, J., Miertová, M., Gurková, E., & Kurucová, R. An interpretative phenomenological analysis of dignity in people with multiple sclerosis. *Nursing Ethics*, 2020, 27(3), 686–700. <https://doi.org/10.1177/0969733019897766>

Žiaková, K. et al. Ošetrovateľská etika. In *Profesionalizmus a etika v ošetrovatelstve*, Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 2023, s. 167-196.